

UZASADNIENIE UCHWAŁY KOMISJI HABILITACYJNEJ
powołanej w dniu 2 września 2019r. (NR BCK-III-L-11049/2019)
przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art.18a ust.5 ustawy z dnia
14 marca 2003r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki
(Dz. U. z 2017r. poz. 1789)

**o nadanie dr Wiktorowi Bojarowi stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie zootechnika i rybactwo**

1. Informacje ogólne o przebiegu kariery zawodowej Habilitanta

Dr Wiktor Bojar ukończył studia magisterskie w 1996 r. na Wydziale Zootechnicznym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (obecnie Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP). W roku 1997 uzyskał tytuł magistra prawa na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Prawa i Administracji, W 2006 uzyskał stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii, specjalność biologia na Akademii Podlaskiej w Siedlcach, na Wydziale Rolniczym, przedstawiając rozprawę doktorską pt. „Matale ciężkie w wodach i osadach dennych wybranych jezior Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego”. Od 01.10.2006 do chwili obecnej zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Pracowni Doradztwa Rolniczego Instytutu Hodowli Zwierząt i Ochrony Bioróżnorodności. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W czasie pracy na Uniwersytecie Przyrodniczym odbył zagraniczny staż naukowy w Department of Economics, Sociology and Management (DESG) of University of Trás-os-Montes Alto Douro UTAD, Portugalia, Centre for Transdisciplinary Development Studies (CERTAD), w okresie czerwiec-lipiec 2013.

Za działalność dydaktyczną uzyskał w 2016 roku Dyplom uznania JM Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, a następnie w 2017 roku Medal Komisji Edukacji Narodowej oraz trzykrotnie nagrodę zespołową Rektora UP za osiągnięcia organizacyjne i naukowe.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako wyodrębnione osiągnięcie naukowe, dr Wiktor Bojar przedstawia monotematyczny cykl pięciu publikacji opublikowanych w latach 2016-2018 pt. **” Zootechniczna analiza czynników i ryzyka sprzyjającego zakażeniom SRLV”**.

W czterech pracach Habilitant jest pierwszym, a w jednej trzecim autorem. We wszystkich publikacjach wkład Habilitanta potwierdzony oświadczeniami współautorów, oszacowano w zakresie od 20-70% i obejmował udział w tworzeniu koncepcji badań, założeń metodycznych, przeprowadzeniu doświadczenia, opracowaniu wyników oraz przygotowaniu tekstu do druku. Habilitant przyjął hipotezę, że metody zarządzania stadami oraz struktura rasowa populacji owiec wpływają na ryzyko wystąpienia SRLV. Czynniki takie jak

liczebność stada, usytuowanie budynków gospodarskich, liczebność obsługi, stan zdrowotny i kondycja zwierząt, mogą wpływać na dynamikę transmisji SRLV.

W cyklu publikacji stanowiących główne osiągnięcie dorobku naukowego Habilitant:

- ocenił stan epidemiologiczny zakażeń SRLV w stadach owiec na obszarze południowo-wschodniej Polski podając, że najwyższy odsetek stad w których stwierdzono przynajmniej jedno zwierzę seropozytywne oraz populacji owiec zakażonych SRLV był w województwie podkarpackim natomiast najniższy w lubelskim
- oszacował graniczną wielkością stada, która może powodować wzrost ryzyka zakażenia SRLV na 70 sztuk.
- wykazał niską prevalencję zakażeń u owiec rasy uhruska, która była ponad 5-7 krotnie niższa w stosunku do rasy wielkopolskiej, owcy pogórza i cakla podhalańskiego oraz ponad 10-krotnie niższa niż u owiec rasy świniarka
- do najważniejszych czynników ryzyka sprzyjających wystąpieniu zakażeń SRLV w stadach owiec zaliczył:
 - technologię utrzymania zwierząt - prevalencja w stadach, gdzie nie było korytarza paszowego, była prawie dwukrotnie wyższa w porównaniu do owczarni posiadających taki korytarz, a prevalencja w stadach, gdzie utrzymywano zwierzęta na głębokiej ściółce, była ponad pięciokrotnie wyższa w stosunku do utrzymywanych na płytkiej ściółce
 - lokalizację stada - ryzyko zakażenia ulegało zmniejszeniu wraz ze zwiększeniem się odległości od centrum skupisk ludzkich
 - wykorzystywanie kojców porodowych w owczarni - w gospodarstwach stosujących kojceprevalencja była około pięciokrotnie wyższa w porównaniu do innych sposobów utrzymania
 - sposób utrzymania tryków - prevalencja w stadach gdzie utrzymywano tryki razem z maciorkami była wyższa
- wykazał wpływ zakażenia SRLV owiec na płodność, zwiększoną śmiertelność i zmniejszone przyrosty masy ciała jagnią

Komisja stwierdza, że liczba artykułów składających się na osiągnięcie naukowe oraz wkład Kandydata w ich powstanie są wystarczające, a przedstawiona problematyka mieści się w głównym nurcie badań Habilitanta. Sumaryczny IF czasopism w których opublikowano wymienione wyżej rozprawy naukowe według listy Journal Citation Reports (JCR) wynosi 3,694, natomiast suma punktów według wykazu czasopism naukowych MNiSW 115, co w reprezentowanej dyscyplinie naukowej należy uznać za wynik satysfakcjonujący. Wszyscy recenzenci pozytywnie ocenili przedłożone przez Kandydata osiągnięcie naukowe.

Prof. dr hab. Krystyna Pieniak- Lendzion w recenzji podkreśla, że potwierdzono hipotezę o istotnym wpływie wielkości stada i powiązanych z tym metod zarządzania na wzrost ryzyka zakażeń lentiwirusami.

Profesor dr hab. Jarosław Kaba w recenzji podaje, że na przedstawione osiągnięcie naukowe składa się 5 spójnych tematycznie prac. Jednocześnie podkreśla wartości praktyczne uzyskanych wyników. Sygnalizuje, że zakażenie lentiwirusem małych przeżuwaczy w Polsce dotyczy oprócz owiec, również kóz i powinno to być jasno sformułowane w tytule osiągnięcia. Wymienia także krytyczne uwagi dotyczące autoreferatu oraz stosowanej nomenklatury naukowej, a wybór metod statystycznych mógłby być bardziej precyzyjny. **Recenzent** uważa, że badania Habilitanta dotyczące podatności na zakażenie SRLV ras owiec występujących w Polsce mają charakter unikatowy.

Podjęte przez Habilitanta badania z praktycznego punktu widzenia, mogą być istotnym elementem przy opracowywaniu strategii ochrony stad przed wirusem.

Wszyscy Recenzenci zgadzają się, że Wyniki badań Habilitanta uzyskane w cyklu prac podanych jako osiągnięcie naukowe, stanowią znaczący wkład w rozwój nauk zootechnicznych.

3. Ocena pozostałej aktywności naukowej

Całkowity dorobek publikacyjny Habilitanta, po uzyskaniu stopnia doktora, bez pięciu prac wchodzących w skład cyklu stanowiącego osiągnięcie naukowe, obejmuje 37 oryginalnych prac twórczych, w tym 18 prac opublikowanych w czasopiśmie z listy JCR – o sumarycznym IF=7,859 i sumie punktów MNiSzW=315, 2 monografie, 17 rozdziałów w monografiach oraz 14 prac z listy B. Ponadto, Habilitant opublikował liczne prace i doniesienia konferencyjne. Łącznie, Kandydat wykazuje 56 publikacji naukowych (w tym 5 prac stanowiących tzw. osiągnięcie naukowe), sumaryczny IF wszystkich opublikowanych prac wynosi 11,553, a łączna liczba punktów MNiSzW wynosi 649. Liczba cytowań i wskaźnik Hirsha, na dzień złożenia wniosku wynosiły odpowiednio 56 (27 bez autocytowań) oraz H=3 (wg bazy WoS). Brał również udział w przygotowaniu 2 ekspertyz naukowych. Wygłosił 10 referatów w tym 2 na konferencji zagranicznej. Dr Bojar był wykonawcą w 9 projektach krajowych w tym 3 finansowanych przez KBN i 2 przez NCBiR.

Wszyscy **Recenzenci** stwierdzają, że dorobek naukowy dr Wiktora Bojara jest wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym.

W opublikowanym dorobku naukowym Habilitanta wyróżnić można kilka osiągnięć badawczych:

- wykazano, że występuje zróżnicowana oporność na zarażenia pasożytami u owiec ras utrzymywanych na terenie Lubelszczyzny, do ras o najniższej prevalencji zaliczono owcę uhruską,
- naturalne dodatki paszowe stosowane w profilaktyce przeciwpasożytnej skutkowało zwiększeniem przyrostów masy ciała jagniąt
- opracowanie strategii budowy i rozwoju klastra „Jagnię z Lubelszczyzny”
- wykazanie korzystnego wpływu wypasu lokalnych ras owiec na różnorodność biologiczną łąk i pastwisk

Prof. Dr hab. Piotr Ślósarz stwierdza, że badania naukowe Kandydata mają jednoznacznie zootechniczny charakter, a w ujęciu praktycznym, prowadzą do integracji środowiska naukowego, organizacji samorządowych, rządowych i społecznych w organizowaniu i stymulowaniu rozwoju i przedsiębiorczości rolniczej.

Prof. dr hab. Krystyna Pieniak- Lendzion podkreśla, że zdecydowana większość prac powstała w wyniku współpracy autorskiej w różnych zespołach badawczych. Recenzent zwraca uwagę na dbałość o zachowanie dobrostanu zwierząt w trakcie ekologicznego wypasu oraz znaczenia wypasu jako formy ochrony środowiska przyrodniczego.

Profesor dr hab. Jarosław Kaba uważa, że wyniki dotyczące wykorzystania niefarmakologicznych środków ochrony przeciw pasożytniczej i ich wpływu na opłacalność produkcji owczarskiej są bardzo interesujące, natomiast niektóre stwierdzenia w autoreferacie z zakresu nazewnictwa są błędne, a wnioskowanie jest zbyt odważne.

4. Ocena działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej

Na macierzystej Uczelni i Wydziale Dr Wiktor Bojar realizuje wszystkie formy zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (ćwiczenia, ćwiczenia terenowe, wykłady, seminaria inżynierskie) z zakresu ochrony własności intelektualnej, prawa rolnego i pozyskiwania funduszy UE, prawnej ochrony pracy, ale też przedmioty typowo zootechniczne jak: technologia produkcji zwierzęcej a środowisko, podstawy produkcji zwierzęcej, technologia pozyskiwania surowców zwierzęcych, chów i hodowla zwierząt. Jest współautorem programu studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, jest też współautorem podręcznika „Prawne aspekty podejmowania decyzji menedżerskich”. Był promotorem 11 prac magisterskich i 15 prac inżynierskich – praca magisterska wykonana pod Jego kierunkiem została nagrodzona przez Marszałka Województwa Lubelskiego. Jest też opiekunem Sekcji Doradztwa Rolniczego, Studenckiego Koła Naukowego Biologów i Hodowców Zwierząt.

5. Podsumowanie

Komisja stwierdza, że oceniany cykl publikacji jak również pozostały dorobek, wnoszą nową wiedzę do nauk o zwierzętach. Habilitanta cechuje umiejętność łączenia wiedzy z zakresu zootechniki, ochrony środowiska oraz uregulowań prawnych z tego zakresu, co w znacznym stopniu podnosi aplikacyjną wartość uzyskiwanych wyników. Posiada umiejętności w nawiązywaniu współpracy z przedstawicielami nauki i praktyki w kraju i zagranicą. Na uznanie zasługuje również szeroki zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dorobek naukowy osiągnięty po uzyskaniu stopnia doktora, w pełni uzasadnia ubieganie się o kolejny awans naukowy.

Komisja stwierdza, że dr Wiktor Bojar spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo.

Sekrearz

dr hab. Mirosław Karpiński

Lublin, 21.11.2019 r.

Przewodniczący

prof. dr hab. Jan Jankowski